

MADRIDSKÝ AKČNÍ PLÁN (MAP)

STRUKTURA PLÁNU

Podklady / Background

A. Vznikající problémy, potenciál a úloha biosférických rezervací při řešení těchto problémů

- A.1 Změny klimatu
- A.2 Ekosystémové služby
- A.3 Urbanizace jako hlavní nositel tlaků působících na celé ekosystémy

B. Vize/ Vision Statement pro Světovou síť Biosférických rezervací Programu UNESCO/MAB

C. Programové prohlášení/ Mission Statement/ pro Světovou síť Biosférických rezervací Programu UNESCO/MAB

D. Pokrok od vzniku Sevillské strategie

E. Madridský akční plán – Světová síť biosférických rezervací

- E.1 Spolupráce, management a komunikace
- E.2 Zonace – vazba funkcí na prostor
- E.3 Posílení vědy a zvyšování kapacity
- E.4 Partnerství

F. Schválení, implementace, vyhodnocování

Zkratky

HISTORICKÉ POZADÍ / BACKGROUND

Mezinárodní konference ve Španělské Seville v roce 1995 zahájila nové období pro Světovou síť biosférických rezervací. Opatření přijatá na této konferenci byla začleněna do Sevillské strategie a do Rámcových stanov Světové síť biosférických rezervací. Oba tyto dokumenty byly odsouhlaseny na Generální konferenci UNESCO v roce 1995. Ve španělské Pamploně se konalo zasedání Sevilla + 5, které rozhodlo o dalších krocích, vyplývajících ze strategických doporučení ze Sevilly.

Madridský akční plán byl přijat na 3. Světovém kongresu o biosférických rezervacích v Madridu. Vychází ze Sevillské strategie a jeho cílem je zúročit strategické přednosti sevillských nástrojů a pozvednout BR do role hlavních mezinárodně vyhlášených oblastí zaměřených na udržitelný rozvoj v 21. století. Koncepce biosférických rezervací (BR) prokázala svou hodnotu nad rámec chráněných území a je rostoucí měrou přijímána vědci, plánovači a politiky jako zdroj množství poznatků a zkušeností a jako místo pro vědecký výzkum, které umožní ve prospěch lidstva skloubit zachování biodiverzity a socio-ekonomický rozvoj. Proto se soustředíme na vytváření modelů pro zajištění globální, národní a místní udržitelnosti a tomu, aby biosférické rezervace byly pro profesionální politiky, výzkumníky a vědce, řídicí pracovníky a zainteresované subjekty místem poučení o způsobech společné práce na převedení obecně platných principů do podoby vhodné pro místní poměry. Jednotlivé BR nadále podléhají národní legislativě svých zemí, které v případě potřeby činí opatření na zlepšení jejich fungování.

VZNIKAJÍCÍ PROBLÉMY, POTENCIÁL A ÚLOHA BIOSFÉRICKÝCH REZERVACÍ PŘI ŘEŠENÍ TĚCHTO VÝZEV

Během třinácti let od přijetí Sevillské strategie se objevily či prohloubily globální problémy a jejich účinné řešení vyžaduje, aby se Program Člověk a biosféra MAB přizpůsobil a změnil tak, aby mohl na nové výzvy účinně reagovat. Největší hrozby nadále závažně zhoršují chudobu a nerovnost ve světě a zahrnují následující:

- zrychlené změny klimatu, které mají dopad na společnost i ekosystémy;
- rychle postupující ztrátu biologické a kulturní různorodosti s nečekanými důsledky, ovlivňujícími schopnost ekosystémů poskytovat služby nezbytné pro blaho lidstva
- rychlá urbanizace jako nositel změn životního prostředí.

Všeobecně zvýšené povědomí o potřebě udržet a zajistit přístup k službám ekosystémů otevírá četné příležitosti ke změnám, směřujícím k zachování blahobytu lidstva, jehož součástí je zdraví, bezpečnost a spravedlnost/rovnoprávnost.

Na základě znalosti výše uvedených výzev bude Program MAB během období 2008-2013 strategicky řešit příslušné Rozvojové cíle tisíciletí (MDG) prostřednictvím následujících opatření:

- V partnerství s veřejným i soukromým sektorem ustavit mechanismy podporující udržitelný rozvoj území a zajišťující prosperitu lidem a kvalitu jejich životnímu prostředí;

- Koordinovaně s dalšími mezivládními programy testovat a uplatňovat postupy umožňující adaptaci na klimatické změny a zmírnění jejich dopadu;
- S využitím tematických sítí a mezioborového přístupu programu MAB vyvíjet a testovat způsoby řešení problémů ovlivňujících klíčové typy ekosystémů, zejména pobřežní oblasti, ostrovy, oceány, hory, pouště, tropické lesy, sladkovodní ekosystémy a oblasti s rostoucí urbanizací.
- Ustavit vědecké výzkumné programy navazující na „Hodnocení ekosystémů na přelomu tisíciletí“ (Millennium Ecosystem Assessment - MA), které vyvinou postupy zajišťující ekosystémové služby pro budoucnost.

Madridský akční plán (dále jen MAP) definuje opatření, cíle, ukazatele úspěchu, formy partnerství a další implementační strategie a také hodnotící rámec pro práci programu MAB a jeho Světové sítě BR pro období 2008-2013 MAP. Bere plně na zřetel doporučení Hodnotícího výboru, který posuzoval programy UNESCO v oblasti přírodních, společenských a humanitních věd během let 2006-2007, a konkrétním způsobem přispívá ke splnění doporučení navržených generálním ředitelem UNESCO a schválených na 34. Generální konferenci UNESCO na přelomu října a listopadu 2007.

Obecné cíle Madridského akčního plánu (MAP) jsou následující:

(a) zakotvit výzkum, vzdělávání, rozvoj kapacity a demonstrační programy MABu v úzké návaznosti na vzájemně propojené problémy zachování biodiverzity a jejího udržitelného využívání, přizpůsobení se klimatickým změnám a zmírnění jejich následků a socio-ekonomické a kulturní blaho lidských společenství.

(b) umožnit, aby oblasti, které jsou součástí Světové sítě biosférických rezervací (WNBR) byly aktivně využívány jako „učebny“ udržitelného rozvoje; aby demonstrovaly způsoby spolupráce mezi akademickou obcí, politiky, podnikateli a dalšími osobami a činiteli zainteresovanými v území, kde se účinně zabývají řešením problémů s cílem zlepšit environmentální, ekonomické a sociální podmínky pro zajištění blaha lidstva a ekosystémů.

(c) shromažďovat, srovnávat, syntetizovat a rozšiřovat poznatky získané během minulých 30 let práce Programu MAB a Světové sítě BR, i během aktivit plánovaných na období let 2008 – 2013 s cílem pomáhat mezinárodním, národním a místním aktivitám směřujícím k plnění globálních cílů. Mezi ně počítáme Rozvojové cíle tisíciletí (MDG), zpomalení ztrát biodiverzity do roku 2010 (známé jako cíle Konvence o biodiverzitě do roku 2010) a další úkoly, jež jsou součástí procesů zahájených Kjótským protokolem k Rámcové úmluvě OSN o klimatických změnách (UNFCCC) a spojených se zmírňováním dopadů a přizpůsobování se globálním změnám klimatu; a

(d) přispívat ke vzniku nové generace profesionálů a praktiků, kteří jako diplomati, vyslanci a manažeři či koordinátoři propojí celosvětová ekologická témata s potřebami národního a místního rozvoje.

MAP staví na zkušenostech získaných v minulosti uvnitř celé sítě i v jednotlivých biosférických rezervacích a obrací se na vědce, státní úředníky, soukromé společnosti, rozhodující činitele,

manažery zdrojů a komunity zainteresovaných subjektů s návrhem vybudovat nové partnerství mezi environmentálními a rozvojovými programy. Toto široké společenství by mělo nahlížet na BR jako na proces, a také jako na nástroj umožňující porozumět a přizpůsobit se změnám. Vývoj programu MAB bude veden nejen komunitou nejbezprostředněji zapojenou do řízení biosférických rezervací, ale také širším společenstvím, které je koncepcí BR příkladem a které s ní dále experimentuje.

Madridský akční plán vychází z konzultačního procesu mezi členskými státy a nadřízenými orgány MAB (MAB Bureau v červnu a září 2007 a Poradní výbor pro BR v červnu 2007), oběžníky (cirkulární dopisy) rozeslané Sekretariátem MAB v červnu a v prosinci 2007 a regionální zasedání, zorganizovaná ve všech regionech světa v roce 2007. MAP je vystaven na pracovních dokumentech zabývajících se pěti tématy definovanými na 19. zasedání Mezinárodní koordinační rady (ICC MAB) při přípravě 3. Světového kongresu o BR a na 20. zasedání ICC MAB, konaném v Madridu ve Španělsku ve dnech 4.-8. února 2008.

A.1 ZMĚNY KLIMATU

Změny klimatu jsou jedním z nejvýznamnějších globálně významných problémů, se kterými se lidská společnost a ekosystémy dnes po celém světě setkávají. Poté, co byly odfiltrovány přírodní příčiny klimatických změn, Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (UNFCCC) a členové jejího vědeckého panelu (IPCC) jasně ukázali, že zrychlené změny našeho klimatu jsou způsobeny člověkem. Objem CO₂ a dalších skleníkových plynů vypouštěných industrializovanými zeměmi dnes zvyšují méně rozvinuté části světa společně se vznikajícími tržními ekonomikami, což znamená, že pokud nebude kontrolován, problémy se zmnoží. Rychlost odlesňování v tropických oblastech také přispívá k přibývání CO₂ v atmosféře a ztrátě ekosystémových služeb.

Zvýšení průměrné globální teploty bude na celé Zeměkouli znamenat nedostatek vody pro miliardy a ohrožení milionů lidí malárií. Počasí se bude projevovat extrémním suchem a povodněmi, které povedou k vyššímu počtu a síle přírodních katastrof. To zase povede lidi ke stěhování z neobyvatelných oblastí do příznivějších regionů. Změny v rozdělení dešťových srážek způsobí změny v zemědělských systémech.

Většina ekosystémových služeb bude vystavena působení stresu. Například 30 procent druhů bude ohroženo vyhoubením, budou se šířit pouště; pozitivní zpětná klimatická vazba dále způsobí redukci lesů. Zvýšená hladina moře a jeho oteplení ovlivní schopnost pobřežních systémů jako jsou slaniska a porosty mangrovů vyrovnat se se změnami; distribuce rybích populací se změní a zvýší se křehkost pobřežních ekosystémů a ovlivní jejich využívání člověkem.

Reakce lidské společnosti na změnu klimatu se soustřeďují na přizpůsobení se a zmírnění dopadů, což obojí přináší důsledky pro současné i budoucí generace. Společnost se musí přizpůsobovat a vyrovnat se s nevyhnutelnými změnami způsobenými dosud emitovanými skleníkovými plyny, které budou aktivní až do doby, než se přirozeně rozloží. Na vědeckém poznání založená adaptační opatření mohou spočívat ve změně využívání půdy, které udrží ekosystémové služby a funkce. Změnit se může uspořádání a využívání pobřežních oblastí a management povodí řek. Snížení obsahu CO₂ v ovzduší je požadováno všemi státy na různých úrovních. Snaha je předejít množství CO₂ přesahující 450 ppm. To v sobě zahrnuje sekvestraci uhlíku, snižování emisí, účinné využívání energie a výrobu obnovitelné energie udržitelným

způsobem kombinovaným s klimatu příznivějším celkovým životním stylem. Překážkou těmto opatřením může být nedostatek politického vědomí o řešeních a/nebo nedostatek vůle je uplatnit, nedostačující či chybějící technické možnosti a ekonomická nejistota spolu s chybějícím integrujícím přístupem k plánování rozvoje.

MAB a Světová síť BR přináší přidanou hodnotu svým integrovaným přístupem, který jinde obvykle chybí. Zásadní role BR je při rychlém vyhledávání a testování řešení problémů spojených se změnou klimatu a také při monitorování těchto změn uvnitř globální sítě. Pro sektor přírodních věd, stejně jako pro ostatní programy v Unesco, mohou být BR oblastmi, které v přírodních a lidských systémech názorně předvádějí adaptační opatření, napomáhají rozvoji pružných adaptačních strategií a postupů. V nárazníkové a přechodové zóně biosférických rezervací se také může testovat taktika a strategie zmírňování dopadů. V mnohých BR je uhlík vázán v lesních a mokřadních systémech. Ve všech BR mohou být vybudovány sociálně podporující podniky pro nízkouhlíkovou ekonomiku, kde se kombinují technologie a lidská práce. Sociální vědy se mohou zabývat zkoumáním politických dimenzí měnícího se životního stylu. Různorodé BR a systémy, které v široké škále představují, poskytnou ostatnímu světu hodnotné ponaučení.

A.2 POSKYTOVÁNÍ EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽEB

Hodnocení ekosystémů na přelomu tisíciletí (MA) vyjádřilo a popsalo myšlenku ekosystémových služeb způsobem, který byl rozsáhle přijat veřejností v soukromém sektoru i neziskových organizacích. Nová typologie hodnocení ekosystémů (MA) rozlišuje čtyři kategorie služeb ekosystémů: podpůrné (oběh živin, tvorba půdy, primární produkce); zásobovací (potrava, voda, dřevo a vlákna, palivo); regulační (regulace podnebí, záplav, nemoci, čištění vody); kulturní (estetické, duchovní, vzdělávací, rekreační).

Služby ekosystémů by mohly sloužit jako zajímavý koncepční rámec překrývající mnohost funkcí odstupňovaných od ochrany až po produkci v suchozemských či mořských krajinách BR. Na biosférické rezervace bychom mohli nahlížet jako na „laboratoře“ udržitelného rozvoje, jejichž podstatou je nalézt a rozvinout místně specifickou směs ekosystémových služeb, která umožní environmentální, sociální i ekonomický blahobyt společenství svých obyvatel a uživatelů. Rozličné oblasti BR mohou například přilákat nové investice do dosud opomíjených služeb (regulace klimatu, čištění vody, ochrana biodiverzity) a zlepšit tak i zásobovací (zemědělství, lesnictví, rybářství) a kulturní služby (turistika), do kterých se třeba primárně investovalo dosud. Zásadní význam pro nalezení optimálního náboru ekosystémových služeb, který by ukázal biosférické rezervace jako modely udržitelného rozvoje suchozemské nebo mořské krajiny na všech hladinách (místní, regionální i světové), mají průběžné aktivní porady a komunikace mezi vědci a výzkumnými pracovníky, politiky, lidmi na rozhodujících místech, lidmi řídicími zdroje a obyvateli žijícími v biosférických rezervacích.

A.3 URBANIZACE VYVOLÁVÁ TLAK NA CELÉ EKOSYSTÉMY

Urbanizace je globální mnohorozměrný proces, který se projevuje rychlými změnami a prostorovými posuny hustoty obyvatelstva, změnami využívání půdy a zdrojů a různorodostí s nimi spojených kulturních zvyklostí. Polovina současného světového obyvatelstva žije

v urbanizované krajině, a tento podíl během příštích 50 let naroste na 66-67%. K většině tohoto růstu dojde v méně rozvinutých zemích světa, ve vznikajících tržních ekonomikách. Podle odhadu budou žít v roce 2030 více než dvě miliardy lidí v městských slumech s omezeným přístupem k základním službám. Tito lidé budou mimořádně zranitelní v případě přírodních katastrof. Rychlý růst velkých měst a pokračující proměna urbanizované krajiny způsobují největší problémy při zajišťování základních lidských potřeb a obyvatelného prostředí.

Městská krajina je ze všech krajín pravděpodobně nejsložitější mozaikou půdního krytu a rozmanitého využití půdy. Urbanizace a městské krajiny byly při Hodnocení ekosystémů na přelomu tisíciletí (MA) označeny jako prioritní oblasti, v jejichž poznání existují velké mezery. Urbanizované krajiny poskytují důležité zkušenosti s účinky globálních změn na ekosystémy ve velkém měřítku; významné oteplení a zvýšená depozice dusíku jsou již zřetelné a jsou extrémním, viditelným a měřitelným příkladem lidského vlivu na „přírodní“ procesy v ekosystémech. Města jsou však také vnímána jako místa, která lidstvu a životnímu prostředí nabízejí různá řešení, protože jsou střediskem vědění, kapitálu a inovací.

Řada urbanizovaných oblastí buď zvažuje přijetí principů BR, nebo je již aplikuje v rámci svých pravomocí a využívá koncepci jako nástroj pro plánování a řízení udržitelného rozvoje města.

B. VIZE PRO SVĚTOVOU SÍŤ BIOSFÉRICKÝCH REZERVACÍ V PROGRAMU ČLOVĚK A BIOSFÉRA (MAB)

Světová síť biosférických rezervací programu Člověk a biosféra MAB zahrnuje oblasti výjimečné hodnoty, které podporují harmonickou integraci lidí a přírody. K tomu využívají aktivní účast lidí, vzájemné předávání poznání, zmírňování chudoby a zvyšování blahobytu lidstva, cení si kulturních hodnot a schopnosti lidské společnosti vyrovnat se se změnami. Biosférické rezervace tak přispívají ke splnění Rozvojových cílů milénia (MDG).

C. POSLÁNÍ SVĚTOVÉ SÍTĚ BIOSFÉRICKÝCH REZERVACÍ PROGRAMU ČLOVĚK A BIOSFÉRA (MAB)

Zajistit environmentální, ekonomickou a sociální/společenskou (tedy i kulturní a duchovní) udržitelnost s pomocí následujících kroků:

- rozvoj a koordinace světové sítě oblastí, které budou fungovat jako modelová studijní území, jako příklad toho, jak udržet a rozvíjet ekologickou a kulturní různorodost a zajišťovat ekosystémové služby ve prospěch blaha lidstva;
- rozvoj a integrace vědomostí, včetně vědeckých poznatků, s cílem zlepšit pochopení vzájemného působení mezi člověkem a ostatní přírodou.
- vytvářet celosvětovou kapacitu pro řízení složitých socio-ekologických systémů způsobem, který povzbuzuje intenzivnější dialog mezi praktickou politikou a vědou, podporuje ekologickou výchovu a multimediální působení na širokou veřejnost.

D. VÝVOJ OD KONFERENCE V SEVILLE

Přijata Sevillská strategie a Statutární rámec v roce 1995 jasně vymezily biosférické rezervace jako suchozemské nebo/a mořské oblasti s přírodními, ale i člověkem významně pozměněnými ekosystémy. Od roku 1995 se charakter statutu BR rozvinul v několika směrech:

- (a) polyfunkčnost a integrace ochrany přírody, rozvoje a logistických či vědomostních funkcí, které názorně ukazují kontextově specifické varianty místní a regionální udržitelnosti;
- (b) schéma tří zón jako základ pro územní plánování a sladění zájmů zainteresovaných subjektů vázaných na množství funkcí v území;
- (c) přítomnost trvalých i kočujících lidských sídel na území BR
- (d) závazek vyhodnocovat fungování BR, včetně dosažené úrovně integrace všech tří funkcí nejméně jednou za deset let od zahrnutí BR do Světové sítě.

Až 98% BR, které byly od roku 1995 vyhlášeny, přijalo schéma tří zón.

Z BR vyhlášených v letech 1976-1974 to bylo 23%, v letech 1985-1995 mělo tři zóny 65% nově vyhlášených BR. V důsledku provedeného periodického hodnocení BR zahrnutých do Světové sítě byla v mnoha BR vyhlášených do roku 1995 přehodnocena zonace a další znaky byly upraveny tak, aby odpovídaly Sevillské vizi BR po roce 1995.

Zatímco Sevillská strategie a Statutární rámec v roce 1995 umožnily vyjasnit a vymezit úlohu BR mezi ostatními územími s mezinárodním statutem, cílem Madridského akčního plánu je předložit a prosadit biosférické rezervace jako místa poučení o udržitelných způsobech lokálního a regionálního rozvoje a také zdůraznit význam programu MAB a Světové sítě BR jako regionálních i globálních center vzájemné výměny informací, nápadů a zkušeností s nejlepšími formami udržitelného vývoje. Zkušenosti s využíváním některých klíčových nástrojů, které poskytuje Statutární rámec pro BR z roku 1995, jako například proces periodického hodnocení BR, budou podrobně přezkoumány. S pomocí periodického hodnocení bude dále sledován přínos BR pro udržitelný rozvoj a změny v jejich fungování směrem k plnění záměrů MDG, Cílů CBD 2010, EFA, Dekády Spojených národů k výchově k udržitelnému rozvoji (UNDES) a dalších závazků přijatých členskými státy UNESCO.

E. MADRIDSKÝ AKČNÍ PLÁN – SVĚTOVÁ SÍŤ BIOSFÉRICKÝCH REZERVACÍ

Madridský akční plán (MAP) se pokouší nasměrovat program MAB a Světovou síť BR tak, aby mohly čelit novým výzvám neustále se měnícího světa. MAB definuje čtyři (4) hlavní akční oblasti s 31 cíli a 65 aktivitami, které jsou nezbytné k naplnění vize a poslání Programu MAB. Cílené aktivity tomu v průběhu období 2008-2013 budou napomáhat na příslušné lokální, národní či mezinárodní úrovni.

Opatření by měla být přijata na místní úrovni (jednotlivé BR), národní (Národní komitety MAB/ Národní komise pro UNESCO) a mezinárodní úrovni (Regionální a subregionální sítě, také tematické sítě zaměřené na ekosystémy, a Sekretariát UNESCO MAB).

Všude doporučujeme používat název biosférická rezervace. Respektujeme ovšem přání jednotlivých národních komitetů MAB či správ biosférických rezervací užívat vhodnou alternativu, jako například biosférické regiony, oblasti, území apod.

Přestože projekt biosférických rezervací není časově omezen a má dlouhodobou perspektivu, byly cíle nastaveny tak, aby jejich splnění bylo možné během období let 2008-2013. Postup při jejich realizaci se bude monitorovat a hodnotit a o zjištěních budou informováni ostatní účastníci programu MAB a WNBR. Angažovanost v uskutečňování časově vymezených socio-ekologických a politických kroků integrujících všechny tři funkce BR a ochota sdílet data, informace, zkušenosti a vědomosti jsou nezbytné k tomu, aby BR mohly plnit během Dekády výchovy k udržitelnému rozvoji (UNDESD, 2005-2014) svou roli modelových oblastí/ míst poučení (learning sites).

E.1. SPOLUPRÁCE, ŘÍZENÍ A KOMUNIKACE

Biosférické rezervace jsou hlavním prostředkem k dosažení úkolů programu MAB. Tento viditelný nástroj a jeho cílený výzkum odpovídající místním potřebám, zvyšování kapacity a prezentace výsledků mohou napomoci organizaci UNESCO dostát svým závazkům vůči udržitelnosti.

Aby bylo možné reagovat na vyvstávající environmentální a ekonomické výzvy na všech úrovních, je nutné ve světle 13 let zkušeností s naplňováním Sevillské strategie a Statutárního rámce vyhodnotit management programu MAB a koordinaci Světové sítě BR. Je potřeba pozměnit činnost a rozsah působení Světové sítě BR tak, aby BR mohly na všech úrovních (globální, regionální, národní a lokální) sloužit jako oblasti vhodné ke studiu udržitelného rozvoje.

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI	
1. Účinné uplatňování Sevillské strategie	1.1 Vyhodnocení, čeho bylo díky Sevillské strategii dosaženo a zapracování výsledků do MAP.	2010	Dokument s vyhodnocením Sevillské strategie	Sekretariát MAB	MAB Bureau, Sítě MAB, BR, IUCN, UNDP a TNC	
	1.2 Shromáždění a syntéza informací z první ruky o fungování BR, které by pak byly s pomocí Sekretariátu MAB šířeny do regionů a do celého světa.					
	1.3 Vytvoření a používání systému hodnocení účinnosti/úspěšnosti Sevillské strategie. performance of the Seville Strategy.	2010	Systém hodnocení účinnosti Sevillské strategie přezkoumán a přijat MAB ICC, dále uplatňován a rozšiřován.	Sekretariát ve spolupráci s Regionálními sítěmi.	MAB Bureau, Sítě MAB, BR, IUCN, UNDP a TNC	
	1.4 Aktualizace nominačních formulářů a formulářů pro periodické hodnocení BR.		Používání aktualizovaných formulářů			
2. Zvýšená spolupráce a koordinace aktivit BR s existujícími mezinárodními programy a iniciativami	2.1 UNESCO v mezivládních vědeckých programech využívá kromě MABu také BR		Počet BR spolupracujících s programy UNESCO (IHP, DESD, IOC, IGCP, MOST, IBSP, CMS)		MAB Bureau, programy UNESCO (IHP, IOC, IGCP, MOST, IBSP, atd)	
	2.2 Úzce spolupracovat s orgány odpovědnými za implementaci příslušných mezinárodních mnohostranných dohod o biodiverzitě a o životním prostředí tak, aby se na národní úrovni zajistila koordinace mezi nimi.	2010	Počet BR spolupracujících s mezinárodními iniciativami (CBD, CMS, UNCCD, UNFCCC, IGBP, MA follow-up Počet aktivit v UNESCO, které uplatňují BR jako prostředek k propojení ochrany lokalit Světového dědictví s udržitelným rozvojem širšího okolí; úroveň finančních a lidských zdrojů na rozvoj a realizaci společných projektů propojujících lokality Světového dědictví, Ramsarské lokality a BR.		Mezinárodní iniciativy (CBD, CMS, ISDR, UNCCD, UNFCCC, IGBP, atd.) - Vědecký sektor UNESCO, Centrum pro světové dědictví (WHC) a Ramsarská konvence, Výkonná rada UNESCO - Všechny mezisektorové programy jako DESD, EFA, UNESCO Chairs, Síť přidružených škol UNESCO, TWAS, Výkonná rada UNESCO.	

CÍL	OPATŘENÍ	TERMIN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI
3. Integrovaná informační a komunikační strategie	3.1. Vytvoření internetového informačního centra, které by napomáhalo vzájemné výměně technologií, informovalo o možnostech výzkumu a spolupráce a o jejich výsledcích a nabytých zkušenostech. Středisko by pomáhalo řešit problémy na všech úrovních (místní, regionální a mezinárodní).	2013	Fungující databázové a informační centrum. Počet a různorodost publikací (tištěných, nebo umístěných na internetu) a různých sdělení v jazyce OSN a v dalších jazycích regionálně či národně významných. Současná celková mapa Světové sítě BR upravena tak, aby bylo možné podle potřeby vytvářet mapy specifické pro regiony a ekosystémy.	Sekretariát MAB	Regionální, subregionální, národní a tematické sítě vytvářené ve spolupráci s příslušnými národními komitétami MAB a správami biosférických rezervací PALNet-IUCN a další příslušné informační sítě
	3.2 Vytvářet regionálně, sub-regionálně národně a ekosystémově zaměřené publikace o BR, MABu a dalších souvisejících tématech.	2009			Regionální sítě
	3.3 Vytvoření mapy Světové sítě BR rozlišených podle typu ekosystémů, včetně ekosystémů ovlivněných člověkem, jako jsou venkovské a městské oblasti.				
	3.4 Vytvoření novinářské ceny sdělovacím prostředkům za jejich úlohu při propagaci BR.	2010	Počet udělených cen	Členské státy UNESCO	Členské státy UNESCO
4. Participační regionální sítě, které jsou řízeny způsobem zajišťujícím odpovídající zastoupení manažerů/koordinátorů BR	4.1 Vývoj struktury, strategie a akčního plánu pro každou regionální síť tak, aby mohly plnit své povinnosti v programu MAB a pravidelně informovaly národní komitétu MAB a jednotlivé BR.	2009	Počet regionů které dokončí a implementují strukturu, strategii a akční plán. Počet jednotlivých BR které se účastní aktivit regionálních sítí.	Regionální sítě	Terénní úřadovny UNESCO Národní komise pro spolupráci s UNESCO Národní komitétu MAB a jednotlivé BR.
	4.2 Zajistit, aby každá síť měla partnery a dlouhodobý finanční mechanismus založený jejími členy a zajišťující udržitelnost provozu a aktivit.	2010			

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI
5. Zlepšená spolupráce mezi odborníky a praktiky v důležitých klíčových otázkách	5.1 Vytvořit nové a posílit stávající regionální a meziregionální tematické sítě vytvořené kolem klíčových témat jako například hory, sladká voda, oceány, pouště, urbanizované oblasti, malé ostrovy.	2010	Počet sítí a rozsah zastoupení regionů a pokrytí různých témat	Sekretariát MAB, ostatní instituce	Různé zainteresované subjekty všech rozsahů
6. Komunikační strategie pro každou BR začleněná do národní a vyšší úrovně	6.1 Uplatnit komunikační strategii na téma environmentálního, ekonomického, sociálního, duchovního, kulturního a politického přínosu a významu BR a Světové sítě BR a směřovat ji na národní vlády, politiky, novináře, místní komunity a další cílové skupiny.	2010	Počet BR které vyvinuly a odstartovaly komunikační strategii.	Regionální sítě, jednotlivé BR	Komunikační a informační sektor UNESCO Terénní úřadovny UNESCO Program MAB
	6.2 Vytvořit program s pobídkami na rozpoznání práce komunit, jednotlivců, institucí, sítí a národů při tvorbě, managementu a prosazování BR	2010	Počet vytvořených pobídek		
7. Funkční národní komitěty MAB v každé zemi, řízené způsobem zajišťujícím adekvátní zastoupení koordinátorů BR a dalších klíčových zainteresovaných subjektů	7.1 Založit, nebo restrukturovat národní komitěty MAB	2008	Počet a skladba fungujících NK MAB	Členské státy, Komise UNESCO a další státní orgány, dotčené tematikou BR	Různé zainteresované subjekty v široké škále
	7.2 Vytvořit strukturu, strategii a akční plán pro každý NK MAB tak, aby mohl pomáhat BR s plněním úkolů v rámci programu MAB a podporovat plánování nových nominací.				
8. Zvýšené propojení mezi aktivitami BR a různě rozsáhlými iniciativami za udržitelný rozvoj	Podpořit a umožnit jednotlivým BR spolupráci s politikou vedenou OSN, se strategiemi a akčními plány udržitelného rozvoje, a také s dalšími obdobnými iniciativami mimo systém OSN.	2010 & 2013	Počet BR účastnících se iniciativ za udržitelný rozvoj v rámci OSN i mimo	NK MAB jednotlivé BR	Regionální sítě a Sekretariát MAB

CÍL	OPATŘENÍ	TERMIN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI
9. Všechny BR podstoupí periodické hodnocení a přijmou návazná opatření k aktualizaci donace a managementu a provedou další změny tak, aby splnily požadavky a doporučení Sevillské strategie a Madridského akčního plánu.	9.1 Prověřovat návrhy na nové BR a připravovat projekty podporující procesy periodického hodnocení, jejichž součástí budou návštěvy týmů regionálních a národních odborníků spolupracujících s příslušnými úřadovny (kanceláři) UNESCO	2010 a 2013	Počet BR, které podnikly nezbytné kroky ke své aktualizaci dle post-Sevillské a madridské vize	Národní síť s podporou Regionálních sítí	
10. Otevřené a participativní procesy při sdílení pravomocí při vyhlášení, plánování a realizaci biosférické rezervace	10.1 Každá BR by měla mít svůj participativní plánovací postup jako např. Místní Agenda 21, který by vedl implementaci BR formou „participativního managementu“ zejména v tradičních, lokálních a domorodých komunitách. 10.2 Každá BR by měla ustavit řídicí výbor, ve kterém budou zastoupeni zainteresované subjekty reprezentující různé sektory všech tří zón BR.			Biosférické rezervace	
11. Kde je to vhodné, zvýšit legislativní uznání BR	S ohledem na to, že BR zůstávají v národní soudní pravomoci, povzbudit státy k tomu, aby začlenily BR do vlastní legislativy.				

E.2 Zonace – vazba funkcí na prostor

V souladu s Rámcovými stanovami by měly BR obsahovat jednu či více jádrových zón, nárazníkovou zónu a přechodovou oblast, které jim umožňují plnit všechny jejich funkce.

Nové výzvy, kterým v současné době čelíme, nás nutí vnímat zonaci celistvějším pohledem. V přechodové zóně se kromě rozvojové funkce mohou uplatňovat ochranné a environmentální prvky a cíle. Jádrové zóny se svou ochrannou funkcí přispívají celou řadou ekosystémových služeb, které by se v intencích rozvojových funkcí mohly kalkulovat pomocí ekonomických termínů (např. odbourávání uhlíku, stabilizace půd, přísun čisté vody a vzduchu). Vytvořené pracovní příležitosti také mohou vhodně doplnit cíle ochrany v jádrových i nárazníkových zónách (ekologická výchova, ekol. výzkum, rehabilitace a ochranná opatření, rekreace a ekoturistika). Vzdělávání, výzkum, monitoring a budování kapacit patří do logistické funkce BR a procesu generování poznatků o nich. Jsou však také nedílnou součástí ochranné a rozvoj. funkcí.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat nárazníkovým zónám v BR. Jejich hlavním úkolem je minimalizovat negativní dopady lidské činnosti vně jádrové zóny. Kromě této nárazníkové funkce ve vztahu k jádrovému území může mít nárazníková zóna své vlastní funkce směřující k zachování antropogenní, biologické a kulturní různorodosti. Nárazníkové zóny také mohou hrát důležitou spojovací roli v širším prostorovém kontextu, neboť propojují komponenty biodiverzity v jádrových zónách se stejnými prvky v přechodových zónách/oblastech spolupráce.

Lidé žijí a pracují v přechodových územích, která jsou typická svým mnohočetným využitím půdy. Ústřední funkcí přechodových území je socioekonomický rozvoj. To, že vnější hranice přechodových území v minulosti nemusely být vyznačeny a prostorově ohraničeny, je vnímáno jako nedostatek. Plány, koncepty a projekty spolupráce, jejich uskutečnění a podpora uvědomělého občanství však vyžadují přesně vymezené, snadno akceptovatelné a pochopitelné hranice. K tomu, aby bylo celé území zařazeno do Světové sítě BR, musí být jasně specifikováno. Proto musí být hranice přechodového území přesně stanoveny, i když uznáváme nejasný a umělý charakter takovýchto hranic. Spolupráce však rozhodně může tyto hranice překračovat, zejména pokud se zaměřuje na výměnu zkušeností s optimálními metodami rozvoje (best practices) a řešení a přístupů získanými v rámci širšího regionu. Role BR jako výukových míst sloužících k poučení o udržitelnému rozvoji regionu se tak naplňuje.

Státy by si měly na národní úrovni podržet určitou pružnost ve vztahu k určování zón, ale k tomu, aby BR prostřednictvím integrované zonace a spolupráce při řízení mohly na svém území účinněji kombinovat ochrannou roli, udržitelné využívání zdrojů a generování poznatků, musí se podniknout následující kroky:

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI
12. Analýza zonace všech BR	12.1 Provést průzkum současného systému zonace Světové sítě BR (včetně proporcí jednotlivých zón) a prozkoumat, jak dobře plní tři funkce v každé zóně	2010	Výsledek analýzy předložen ICC, výsledky a doporučení ICC jsou publikovány	Sekretariát MAB Regionální sítě	

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI	
13. Funkční zonace ustavena ve všech BR zejména s ohledem na přechodovo u zónu BR a rozvojovou funkci	13.1 Vytvořit a aplikovat praktické nástroje a pokyny pro zonaci na národní úrovni	2013	100% území má funkční zonaci BR	NK MAB a Regionální síť		
	13.2 Využívat BR k managementu velkých biomů jako systémovou BR a pro rozsáhlé suchozemské a mořské oblasti jako sérii jednotek spojujících relativně malé chráněné jádrové zóny s významně většími nárazníkovými a přechodovými oblastmi					
	13.3 Vybrat nejlépe vyhovující uspořádání zonace a určit úkolová kritéria pro každou zónu. Zajistit dostatečnou velikost každé zóny pro plnění BR funkcí a určit přínos každé zóny pro celou BR.					
	13.4 Jasně definovat vnější hranice BR při vymezení přechodových zón (oblasti spolupráce) prostřednictvím konzultací se zainteresovanými subjekty. Při vymezení BR by měla být vzaty v úvahu přírodní hranice (např. rozvodí, ekosystém atd.), stejně tak jako hranice politické a administrativní a v nominačním formuláři/periodickém hodnocení jasně vysvětlit důvody, vedoucí k takovému vymezení.					
	13.5 Podpořit národní uznání schématu zonace BR jako důležitého plánovacího nástroje v programech souvisejících s chráněnými oblastmi v produkčních krajinách					

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI
14. Kooperativní ochrana a Rozvojové strategie pro BR	14.1 Využit odpovídající nástroje jako jsou ekosystémový přístup, analýza nedostatků, princip koridorů a ekologických sítí atd. za účelem: a) lepšího propojení ekologicky významných míst a prvků v krajině b) lepšího vzájemného propojení oblastí /zón a zvýšení tlumící funkce c) větší důslednosti v plánování	2013	25 BR má dobře navržené plány a dostatečné podmínky zajišťující finanční a funkční udržitelnost.	Jednotlivé BR	

E.3. Věda a zvyšování schopností (capacity enhancement)

Ekosystémy poskytují produkty a služby celému lidstvu, ale udržitelné využívání těchto benefitů je tváří v tvář rychlým klimatickým, environmentálním, sociálním a politickým změnám náročné. Aby bylo možné se s těmito změnami vyrovnat, hrají BR rozhodující roli v získávání znalostí o tom, jak fungují přírodní systémy a jak ekosystémové služby a pružné ekosystémy udržet a zároveň je využívat ke generování příjmů, zaměstnanosti a bohatství. Je nezbytné, aby instituce a zainteresované subjekty v BR široce spolupracovaly na rozvíjení komunikace mezi vědci, zákonodárci, soukromými firmami a dalšími. Aby toho bylo dosaženo, je nezbytné ve Světové síti BR posílit vědu a schopnost využít vědecké poznatky v zájmu managementu a uchování biodiverzity.

Pro přizpůsobení se změnám a vybudování adaptability potřebujeme vědu i tradiční znalosti původních obyvatel.

Mezinárodní koordinační rada MAB od roku 2004 povzbuzuje všechny země, aby podpořily Dekádu OSN výchovy k udržitelnému rozvoji (DESD, 2005-2014), vedenou UNESCO. BR mají vynikající příležitost hrát aktivní roli jako „učebny“ vhodné ke studiu udržitelného rozvoje. To potřebujeme k tomu, abychom mohli zapracovat Rozvojové cíle milénia (MDG), Plán WSSD a strategie DESD do národních politik a strategií.

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ODPOVĚDNÝ SUBJEKT	PARTNEŘI
15. Prezentace zkušeností s managementem a účastí zainteresovaných subjektů na ekosystémových službách – informování příslušných institucí jako např. OSN a dalších	15.1 Kriticky zanalyzovat a zpracovat údaje založené na zkušenostech s implementací plánů řízení a spolupráce v BR na celém světě, včetně jejich vztahu k ekosystémovým službám.	2013	Počet BR poskytujících informace světovým fóřům	Národní komise UNESCO NK MAB	
	15.2 Podpora funkce programu jako celosvětové sítě prostřednictvím systematického zaznamenávání relevantních případových studií a zajištění jejich přístupnosti a rozšiřování				
	15.3 Vývoj opatření ke zlepšení synergického působení paralelně vzniklých mezinárodních, regionálních a národních programů jako CBD a Agenda 21 a aktivity One-UN.				
16. Série místně založených tematicky relevantních výzkumných programů	16.1 Koordinovat propagaci politických a implementačních programů s mezivládními vědeckými programy UNESCO a dalšími vládními orgány	2012	Počet vědeckých článků, knih zabývajících se udržitelností v BR nebo uplatňujících koncepci BR. Počet diplomových a doktorandských prací o BR a souvisejících tématech.	Sekretariát MAB	Univerzity a výzkumná centra napojená na BR Spolupráce s mezivládními i vědeckými programy UNESCO a UNU
	16.2 Usnadňovat přístup k informacím a novým způsobům šíření vědomostí velkému množství nevědeckých cílových skupin.				
	16.3 Posilovat úlohu vědy v rozhodovacích procesech s pomocí tematicky zaměřeného aplikovaného výzkumu tak, aby se zvýšila dostupnost finančních zdrojů pro vědu i management a byl zajištěn dobře vědecky informovaný, participativní management založený na spolupráci.				

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ODPOVĚDNÝ SUBJEKT	PART NEŘI
17. Vyškolení manažerů BR a dalších zainteresovaných subjektů	17.1 Školit manažery BR o vzájemném působení mezi vědou, politikou a praxí a o participačním managementu ve vědě a dalších oblastech.	2010	Počet regionů se zakončenými nebo proběhlými kurzy	Regionální síť	Výzkumné ústavy a centra vyššího vzdělávání
	17.2 Podporovat programy na zvyšování kvalifikace správců a manažerů BR v oblasti adaptivního managementu, zahrnující řešení konfliktů a vyjednávacích technik.				
18. Členské státy využívají BR při spolupráci s ostatními mezinárodními vědeckými programy, včetně IOC a MOST	18.1 Spolupracovat s ostatními mezinárodními vědeckými programy UNESCO tak, aby využívaly BR jako výzkumné a demonstrační lokality.	2010	Počet aktivit a iniciativ zaměřených na BR	Regionální síť NK MAB Sekretariát MAB	IOC, IHP, IGCP
	18.2 Podporovat široké využívání BR pro výzkum, generování informací a politické poradenství uvnitř programů IHP, IOC, IGCP, MOST				
19. BR mají výzkumné programy na analýzu ekosystémových služeb a jejich management prostřednictvím zúčastněných zainteresovaných subjektů.	19.1 Mobilizovat vědecké i nevědecké aktéry a kombinovat všechny znalostní systémy tak, aby se posílily vědecké funkce BR.	2012	Počet BR s programem výzkumu	BR a NK MAB	GEF, UNDP, EU, mezinárodní NGOs atd.

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI
20. BR mají výzkum zaměřený na tvorbu management plánu a zonaci	20.1 Zajistit, aby účast zainteresovaných subjektů na tvorbě programu výzkumu byla začleněna do management plánu pro celou BR.	2013	Počet BR s vypracovanými a fungujícími výzkumnými programy	Jednotlivé BR	
	20.2 Využívat BR jako lokalit vhodných pro problémově orientovaný výzkum udržitelného rozvoje navázaného na zonaci a management plán. Začlenit výsledky aplikovaného ekologického a socio-ekonomického výzkumu do všech oblastí a provázat výchovné aktivity v BR na různé funkce ve všech zónách BR.				
21. Výchovné a výzkumné instituce se účastní programů souvisejících s Dekádou výchovy k udržitelnému rozvoji (DESD)	21.1 Prosazovat BR jako excelentní oblasti pro výuku udržitelného rozvoje, jako ukázkou kompromisních řešení a rovnováhy mezi ekosystémovými službami a fungujícími vztahy mezi člověkem a prostředím a prosperitou v intencích DESD.	2010	Počet škol napojených na BR formou společných výukových hodin, škol v přírodě a vypracovaných školních osnov.		Síť přidružených škol UNESCO, sektor výchovy v UNESCO
22. Vzájemná výměna vzdělávacích zdrojů pro široké upůsobení a využití	22.1 Zvýšit kapacitu Světové sítě BR s cílem vybudovat silné vzdělávací organizace a společenství a posílit všechna společenství v každé BR..	2010 a 2013	Počet výchovných programů, počet a charakter výchovných a povědomí zvyšujících materiálů.	Jednotlivé BR	
	22.2 Poskytnout dostatečné personální a finanční zajištění na to, aby a) mohli manažeři a koordinátoři BR aktivně přispívat do Světové sítě BR – například zajistit překlad nejlepších postupů (Best practices) do místního jazyka b) a poslat tuto informaci na internetové stránky UNESCO MAB.				

CÍL	OPATŘENÍ	TERMIN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI
23. Postup pomoci kterého by mohly BR v regionálním kontextu řešit problémy městského prostředí	23.1 Napomáhat začlenění městských oblastí do BR	2010 a 2013	Počet BR zahrnujících urbanizované oblasti	Pracovní skupina MAB pro města Regionální síť	Městské samosprávy, ICLEI profesionální instituce územního plánování výzkumná centra spolupracující s BR
24.1... Využití BR jako výukových míst o výzkumu, adaptaci a zmírnění dopadu klimatických změn	24.1 Na základě Výzkumné strategie GLOCHAMORE využívat horské BR jako terénní observatoře vlivu globálních změn na životní prostředí, ekonomiku a prosperitu lidí		Počet horských BR s aktivním vědeckým výzkumem a s programy na zvýšení schopností (capacity enhancement)	Jednotlivé BR NK MAB	MRI
	24.2 Využívat výsledky výzkumu a pomáhat státům při tvorbě a implementaci postupů udržitelného rozvoje v horách s .		Počet států, které uplatňují postupy příznivé pro udržitelný rozvoj v horských oblastech		
	24.3 Vyvinout strategie pro ostatní ekosystémy ve spolupráci s příslušnými národními a mezinárodními organizacemi				
	24.4 Organizovat výukové kurzy o různých typech ekosystémů ve vztahu ke změně klimatu, využívat především vlajkový projekt pro tropické lesy ERAIFT a certifikované lesnictví jako způsob zmírnění dopadu klimatických změn.				

E.4. PARTNERSTVÍ

Při společném vývoji funkcí BR by vždy měla být využita síla a příležitosti partnerství. Je nutné se zaměřit na rozvoj a zlepšení stávajících partnerství a spojenectví, podporovat nové iniciativy a vytváření nových partnerství a projektů s účastí mnohých zainteresovaných subjektů. Spolupráce je možná v oblasti ochrany biodiverzity i při managementu ekosystémů a udržitelném využívání environmentálních produktů a služeb.

„Přidanou hodnotou“ partnerství je zvýšená účinnost managementových strategií, změna v přístupu zainteresovaných subjektů samotných, lepší vzájemné porozumění, kvalifikované rozhodování, zvýšené povědomí a technické a finanční zabezpečení managementu BR.

Dlouhodobé fungování BR vyžaduje dlouhodobé financování v plánovací i realizační fázi. Generování finančních prostředků spadá do odpovědnosti jednotlivých manažerů/ koordinátorů BR za podpory Národních komitétů MAB, Regionálních sítí, Sekretariátu UNESCO-MAB, vyžádané v případě potřeby.

Ekonomické aktivity zajišťují potenciální výhody pro BR:

- Příspěvky k ekonomickému rozvoji z hlediska posilování role soukromého sektoru, získávání prostředků na údržbu přírodních území např. z turistiky
- Společenská odpovědnost firem (Corporate social responsibility - CSR) velkých nadnárodních firem stejně jako národního a regionálního soukromého sektoru zajišťuje financování pro rozvoj a dodržování udržitelných praktik

Již existují velmi dobré příklady ekonomických přínosů BR a proveditelnosti spojení ochrany a rozvoje v BR i v jejich okolí. BR samozřejmě budou schopny zlepšit svou účinnost, pokud budou mít dostatečný a dobře proškolený personál, vybavení, finanční zajištění projektů a způsobilost zabezpečit všechny tři funkce ve všech zónách.

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ODPOVĚDNÝ SUBJEKT	PART NEŘI
25. Zlepšené finanční mechanismy pro BR a regionální sítě	25.1 Vytvořit partnerské dohody s příslušnými institucemi/ organizacemi o uskutečnění projektů „Platba za ekosystémové služby (PES)“	2013	Počet regionů realizujících projekty „Platba za ekosystémové služby (PES)“	MAB – ICC Regionální síť	GEF UNDP EU mezinárodní NGO atd.
	25.2 Vytvořit partnerské smlouvy jako jsou fondy pro vodu, lesy a uhlík.				
	25.3 Hledat národní a mezinárodní podporu pro BR a Regionální síť MAB u orgánů odpovědných za projekty na ochranu biodiverzity, mezinárodní vody, změnu klimatu, snižování chudoby atd.				

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI
26. Zlepšení tvorby zisku a životních podmínek v BR prostřednictvím udržitelné výroby, sklizení, zpracování a marketingu produktů BR	26.1 V každé Regionální síti by měla být vybrána nejméně jedna pilotní BR aby zhodnotila ekonomický přínos BR místnímu hospodářství. Hodnocení by se měly aktivně zúčastnit místní komunity.	2013	Počet BR v každém regionu provádějících vyhodnocení	Regionální síť	Soukromý sektor
	26.2 Prohloubit práci Pracovní skupiny pro dobrou ekonomiku (Quality Economies Task Force) vytvořením nebo upevněním partnerství s podnikateli, aby mohl být lépe identifikován, rozvinut a podporován trhy a spravedlivé obchodování (fair trade) s výrobky užíující známku BR		Počet firem aktivně zapojených do naplňování myšlenky BR/ do jejich managementu.	BRS a NK MAB	
	26.3 Vytvářet možnosti udržitelných a alternativních způsobů obživy, s primárním zaměřením na ohrožené skupiny jako jsou místní komunity, menšiny, původní obyvatelstvo a etnika.		Počet BR umožňujících udržitelné alternativní získávání živobytí a tím zmenšování chudoby	Členské státy UNESCO, jednotlivé BR	
27. Zvýšené zapojení, podpora a získání soukromého sektoru.	27.1 Nastolit nebo upevnit partnerství s firmami za účelem nalezení, rozvoje a podpory odbytu pro výrobky a služby BR a spravedlivého obchodování s nimi (fair trade) a za účelem zlepšit management a komunikaci v souvislost s BR	2013	a) Počet podnikatelů aktivně uplatňujících myšlenky BR a účastnících se managementu BR b) Počet podnikatelů aktivně nepřímo podporujících BR	BRS a NK MAB	
	27.2...Pobízet označování místních produktů značkou BR				

CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ZA AKCI ODPOVÍDÁ	PARTNEŘI
28. Studijní výměny mezi BR	28.1 Podporovat výměnné studijní cesty zainteresovaných skupin mezi BR	2010 a 2013	Počet výměn	Regionální a meziregionální sítě, tématické sítě, jednotlivé BR	
	28.2 Podporovat a umožňovat párovací (twinning) programy mezi BR se společnými specifickými problémy				
	28.3 Podporovat spolupráci Jih-Jih a trojstrannou spolupráci Jih-Sever-Jih				
29.	29.1 Ustavit partnerství s místními samosprávami a odvětvími jako např. školství k prosazování společných aktivit pokrývajících oblasti od vzdělávání a výzkumu po udržitelné využívání environmentálních produktů a služeb.	2010	Počet partnerství	jednotlivé BR	
	29.2 Ustavit partnerství s regionálními hospodářskými a finančními institucemi				
CÍL	OPATŘENÍ	TER MÍN	UKAZATEL ÚSPĚCHU	ODPOVĚDNÝ SUBJEKT	PART NEŘI
30. Přeshraniční BR	30.1 Podporovat vytváření nových a posilování stávajících přeshraničních BR a také dalších forem přeshraniční spolupráce.				
31. BR za mír, bezpečnost a řešení konfliktů	31.1 Využívat BR jako prostředek k zajištění míru a bezpečnosti				

F. SCHVÁLENÍ, IMPLEMENTACE A VYHODNOCENÍ

Madridský akční plán (MAP) byl přijat na 20. zasedání Mezinárodní koordinační rady MAB (ICC) s ohledem na účinnou implementaci Střednědobé strategie UNESCO. Vzhledem k tomu, že se tato strategie dosud vyvíjí, mohou být na příštím zasedání ICC MAB v roce 2009 dále projednávány některé úpravy MAP. Madridský akční plán se pak stane nedílnou součástí strategie UNESCO směřující k dosažení mezinárodně přijatých cílů a úkolů (MDG, EFA, DESD) a k podpoře aktivit UNESCO jako například One UN, UNDAF a dalších vnitrostátních koordinačních sítí organizovaných na národní úrovni v rámci reformy Organizace spojených národů. MAP napomůže plánu generálního ředitele UNESCO uskutečnit doporučení Hodnotícího výboru, který během let 2006 – 2007 revidoval programy UNESCO v oblasti přírodních a humanitních věd.

Implementace MAP bude probíhat během šestiletého Strategického plánovacího rámce UNESCO, t.j. během let 2008 – 2013. Toto období je stejné pro MAP pod vedením UNESCO Divize ekologických věd a věd o Zemi, jejíž součástí je Sekretariát programu MAB a Světové sítě BR. **Státy, které mají biosférické rezervace, by měly do konce prosince 2008 informovat Sekretariát MAB, jaké specifické aktivity a časový plán akcí připravují v souvislosti s Madridským akčním plánem.**

Mezinárodní koordinační rada programu MAB (ICC), **Sekretariát MAB**, **regionální sítě** a jednotlivé **národní komitety** MAB budou vedoucími činiteli při uskutečňování MAP za účinné spolupráce/partnerství se státními i soukromými organizacemi a institucemi

Mezinárodní koordinační rada programu MAB (ICC), národní Komise pro spolupráci s UNESCO a jednotlivé **národní komitety MAB** budou mít zásadní vliv na účinnost implementace Madridského akčního plánu tím, že budou o významu Programu Člověk a biosféra MAB a Světové sítě BR informovat vlády jednotlivých států, potenciální dárce, rozvojové agentury, soukromý sektor a organizace občanské společnosti. na všech úrovních.

MAP bude v letech 2010 a 2013 vyhodnocen. Střednědobé hodnocení provede tým, jehož složení a zadání ustaví Mezinárodní koordinační rada programu (ICC) MAB na svém 21. zasedání v roce 2009. Termín, složení a zadání týmu, který bude provádět konečné vyhodnocení v roce 2013, určí ICC na svém 22. zasedání.

AC	Advisory Committee	Poradní výbor
UNESCO BPI	UNESCO Bureau for Public Information	UNESCO Kancelář pro veřejné informace
BR	Biosphere Reserve	Biosférická rezervace
CI	UNESCO Communication and Information Sector	Komunikační a informační sektor UNESCO
CBD	Convention on Biological Diversity (1992)	Úmluva/ Konvence o biologické diverzitě (1992)
COP	Conference of the Parties to the CBD	Konference smluvních stran Úmluvy o biologické diverzitě
CYTED	Ibero-American Programme for the Development of Science and Technology	Ibero-Americký Program pro rozvoj vědy a technologií
DESD	UN Decade of Education for Sustainable Development	OSN - Dekáda výchovy k udržitelnému rozvoji
GEF	Global Environment Facility	Světový program ochrany životního prostředí
EFA	UNESCO - Education For All	UNESCO – Vzdělání pro všechny
GLOCHAMORE	UNESCO Project "Global Change in Mountain Regions"	UNESCO Projekt "Globální změny v horských regionech"
MAB ICC	International Coordinating Council for the MAB Programme	Mezinárodní koordinační rada Programu MAB
IOC	Intergovernmental Oceanographic Commission UNESCO	Mezivládní oceánografické komise UNESCO
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change	Mezivládní panel OSN pro změny klimatu
ISP	UNESCO's Intergovernmental Scientific Programmes	Mezivládní vědecké programy UNESCO
IUCN	World Conservation Union	Světový svaz ochránců přírody
MA / MEA	Millennium Ecosystem Assessment	Projekt Hodnocení ekosystémů k miléniu
MAB	UNESCO's Man and the Biosphere Programme	Program Člověk a biosféra UNESCO
MDG	Millennium Development Goals	Rozvojové cíle tisíciletí
MOST	Management of Social Transformations Programme of UNESCO	Management sociálních transformací
One UN	Experiments to rationalize programmatic, managerial and budgetary structures of various UN Programmes and Agencies	Pokusy racionalizovat programové managementové a rozpočtové struktury různých programů a agentur OSN a koordinovat jejich

	and co-ordinate their inputs to national development planning	přínos národnímu rozvojovému plánování
NGO	Non-Government Organizations	Nevládní organizace
PES	Payments for Ecosystem Services	Platby za ekosystémové služby
SD	Sustainable Development	Udržitelný rozvoj
TWAS	The academy of sciences for the developing world	Akademie věd pro rozvojové země
UN	United Nations	Spojené národy - OSN
UNEP	United Nations Environment Programme	Program OSN pro životní prostředí
UNDP	United Nations Development Programme	Program OSN pro rozvoj
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change	Rámcová konvence OSN ke klimatickým změnám
WHC	World Heritage Centre	Centrum pro světové dědictví UNESCO
WNBR	World Network of Biosphere Reserves	Světová síť biosférických rezervací
WSSD	World Summit on Sustainable Development in 2002	Světový summit o udržitelném rozvoji (2002)

